

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

п-844931

ТРАВЕНЬ

16

П'ЯТНИЦЯ
1958 року
№ 17 (567)

Ціна 20 коп

Екзаменаційна сесія розпочалася!
Товариші студенти!

Порадуємо Вітчизну високими показниками
в навчанні!

КОМСОМОЛЬСЬКУ РОБОТУ — НА ВИЩІЙ РІВЕНЬ

Закінчилися звіти і вибори в комсомольських організаціях груп, курсів, факультетів. Обговорення роботи, прийняття рішень, скерованих на подолання викритих недоліків, критика на адресу комсоргів груп, курсових факультетських бюро і комітету комсомолу говорять про те, що наші комсомольські організації по-бойовому допомагають партійній організації і професорсько-викладацькому колективу у підготовці і вихованні висококваліфікованих спеціалістів.

Але хотілося б зупинитися на деяких недоліках внутрішньої роботи комсомольських організацій. Основним із них є недооцінка ролі вищого органу — комсомольських зборів, як школи комуністичного виховання комсомольців, як трибуни для розгортання критики і самокритики.

Ніяк не можна миритися з тим, що на всіх факультетах, крім хімічного і історичного, не було на протязі року жодних комсомольських зборів. Від випадку до випадку відбувалися вони і на курсах. Наприклад, на I і II курсах фізико-математичного факультету (кол. секретарі бюро т. Чесноку і Березняк) не відбулось жодних комсомольських зборів, крім звітно-виборних; на I і II курсах біологічного факультету (колиш. секрет. тт. Шередко, Підмазко), геолого-географічного факультету (секретар т. Гризан і кол. секретар т. Ружицький), III курсі російського відділу філологічного факультету (секретар тов. Подрига) і IV курсі українського відділу філологічного факультету (кол. секретар тов. Ковтун) та на інших курсах комсомольські збори відбувалися 2—3 рази за рік. Комсомольським бюро курсів, факультетів, а також бюро комітету комсомолу необхідно в дальшій своїй роботі ліквідувати цей недолік.

Треба домагатися, щоб комсомольські організації будували роботу на основі широкої самодіяльності і творчої активності членів

ВЛКСМ. Саме про цей недолік говорили в своїх виступах і комсомольці IV курсу українського відділу, III курсу географічного факультету. Деякі комсомольці як Река, Сілецька, Іванченко (філологічний факультет), Безкровна, Соколова, Бутенко (геолого-географічний факультет) не брали ніякої участі в житті комсомольських організацій.

Список таких «комсомольців» можна було б багато продовжити, але справа не в цьому. Справа в тому, щоб комсорги, комсомольські бюро курсів кожному комсомольцеві дали доручення, пробудили від сплячки, а самі комсомольці щоб стали активними учасниками всіх тих міроприємств, що проводяться на факультетах.

Звіти і вибори показали низьку дисципліну комсомольців. На всіх факультетах збори пройшли при надзвичайно низькій явці комсомольців. Більшість таких комсомольців не притягаються до відповідальності за свою бездіяльність, не засуджуються з боку сумлінних комсомольців. Зараз, коли до керівництва комсомольськими організаціями прийшли нові, але ще мало досвідчені комсомольці, комсомольським бюро факультетів, комітету комсомолу необхідно провести навчання активу, більше залучати до роботи комсомольський актив.

Комсомольським організаціям необхідно вдосконалювати методи роботи, широко розвивати самодіяльність, виховувати членів ВЛКСМ в дусі високої політичної активності, свідомого ставлення до виконання обов'язків, покладених на них.

Кожного комсомольця необхідно залучати до активного життя в організації, виховувати у членів ВЛКСМ прагнення дорожити званням комсомольця, свято берегти і множити бойові традиції Ленінського комсомолу, своєї організації.

Г. ГАЙДАЙ.

Цінні дипломні роботи

На кафедрі фізичної географії успішно пройшла сесія захисту дипломних робіт, присвячена вивченню міського краю. Як відомо, кафедра фізичної географії включена в тематику всесоюзного порядку. За наказом Міністерства вищої освіти всі університети країни ще з кінця 1956 року включилися в розробку питань фізико-географічного районування нашої великої країни в зв'язку з потребами і інтересами сільського господарства. Виконати за два роки подібне завдання буде можливим тільки при умові залучення широких кіл наукових робітників. Безумовно, наші студенти-географи не могли залишитися осторонь від роботи, яка повністю задовольнила б інтереси їхніх керівників.

За останні два роки на кафедрі фі-

зичної географії було виконано ряд цінних дипломних робіт. Причому, з року в рік рівень дипломних робіт помітно підвищувався. Одеський університет вивчає зараз не тільки територію Одеської області, але й Миколаївської, Кіровоградської і Вінницької. Є цілий ряд дипломних робіт на тему: «Розміщення сільськогосподарських угідь в залежності від природних умов», виконаних на високому рівні.

Є, наприклад, підстави представити роботу студентки Кумукової не тільки на університетський, а й на загальноміський конкурс («Характеристика природи і угідь Миколаївського району Одеської області»). Дуже велику цікавість становить дипломна робота студента Авербуха. Він в минулому році спеціально пра-

На фото: В. Ткаченко, секретар комсомольського бюро геолого-географічного факультету, активний учасник громадського життя.

НАСЛІДКИ ЗАХИСТУ

Випускники історичного факультету О. Гонтар, А. Довженко, П. Вєдбида, І. Згурський, В. Мошняга, Е. Полодієнко, В. Педан, А. Збрицька, Л. Чепіжко, В. Шоха, В. Рибак, А. Лазоренко, І. Сугаков на протязі всього часу навчання в університеті глибоко цікавились і вивчали історію нашої республіки.

Дипломанти Л. Чепіжко, О. Гонтар, В. Мошняга, Е. Полодієнко в своїх роботах висвітлюють героїчну боротьбу трудящих Одеси та Одеської області за перемогу Великої Жовтневої соціалістичної революції. Їх дипломні роботи написані майже виключно на першоджерельних матеріалах фондів Одеського обласного архіву, тодішньої преси та недавно опублікованих збірників. Вони характеризують процес революціонізації трудящих мас Одеси, велику роботу більшовиків серед трудящих. Борис Полодієнко працював над

питанням про участь моряків і робітників водного транспорту в боротьбі за встановлення радянської влади в Одесі. Питання це майже не висвітлено в історичній літературі. Авторів довелось провести величезну роботу по збиранню матеріалу, розпорошеного в архівах, пресі, самотійно систематизувати і аналізувати його.

Цінно те, що дипломантові Б. К. Полодієнку вдалося показати боротьбу більшовиків Одеси з анархістськими елементами в справі встановлення робітничого контролю та націоналізації флоту. Дипломант В. П. Мошняга правильно і глибоко характеризує роль «Румчероду» в боротьбі за перемогу Жовтня.

Особливо відзначила кафедра дипломні роботи студентів Б. По-

лодієнка та В. Мошняги. Їхні роботи кафедра рекомендує до друку. Майже повністю на архівних матеріалах написав дипломну роботу про встановлення радянської влади на Єлисаветградщині дипломант І. І. Сугаков.

Студентки В. М. Рибак і Ладуренко, вивчивши матеріали фондів про оборону Одеси в Великій Вітчизняній війні, що зберігаються в краєзнавчому музеї, написали хороші роботи про підпілля-партизанський рух на Одещині, охарактеризували боротьбу молоді Одеси за визволення рідного міста від німецьких загартників.

Успішно захистивши дипломні роботи, випускники готуються до державних іспитів.

Н. КАЛЮЖКО.

А МОГЛО БУТИ КРАЩЕ...

Семінари по історії партії — один з найголовніших засобів підготовки студентів до екзаменів.

Поскільки екзамен з історії КПРС особливо важкий через великий обсяг матеріалу, то готуватися до семінарів потрібно дуже старанно.

Однак, про особливу старанність студентів I курсу в підготовці до семінарів сказати не можна. Є, звичайно, студенти в обох групах (Фурдуй, Лі, Мінчик, Одинцова, Дерганова і інші), які добре готуються до практичних занять: відповіді цих студентів змістовні і вичерпні. Але по їхніх відповідях, однак, не можна судити про підготовку всієї групи. Не можна сказати, що студенти взагалі не готуються і не відповідають. Є студенти, які відповідають на кожному семінарі, але справа не в кількості, а в якості.

В цілому ж наші семінари зараз докорінно відрізняються від тих, про

які нам говорив т. Бельфор на початку року. Ніякої зацікавленості, ніякого волюнтаризму, завзятого суперечок на наших семінарах ви не побачите. Всі сидять, втупивши очі в конспекти і, здається, уважно слухають. Але це лише здається. Майже ніхто, ніколи не скаже, що в чомусь він не згоден з виступаючим чи хоче висловити свою думку по якомусь питанню. Виступає товариш, ну й хай собі говорить! Потрібно ж дати людині можливість викласти все те, що є у нього законспектовано.

Студенти неухважно. Наслідком неухваги є те, що відповіді повторюються, а на зауваження товаришів виступаючий сильно ображається.

Приймаючи до уваги все вищесказане, студентам нашого курсу надалі потрібно серйозніше задуматися над підготовкою до семінарів.

І. БІГЕЛЬ,
студентка філфаку.

ПРИЙНЯТІ РІШЕННЯ ВИКОНУЄМО

На звітно-виборних партійних зборах історичного факультету комуністи звернули увагу на ряд недоліків, які мали місце на факультеті в навчальній, науковій та агітаційно-масовій роботі.

У виступах відзначалося, що окремі студенти систематично порушують трудову дисципліну, а боротьба з ними ведеться недостатньо, політзаняття проходять у великих групах, а це недостатньо активізує студентів.

Враховуючи пропозиції і критичні зауваження комуністів на звітно-виборних зборах партбюро побудувало роботу так, щоб виконати ділові зауваження комуністів з метою покращення навчально-виховної роботи.

На партійному бюро заслуховувалися доповіді та інформації парторгів про навчально-виховну роботу на курсах.

З метою усунення паралелізму в читанні деяких курсів були переглянуті викладачами їхні робочі плани, що дало змогу звільнити певну кількість годин для самостійної роботи студентів. В результаті цього на кожному курсі було виділено один день для самостійної роботи студентів, і це дало свої позитивні результати. Історичний факультет закінчив зимову сесію з добрими показниками.

Враховуючи критичні зауваження комуністів про недостатній зв'язок факультету з школами та районами області, було організовано читання доповідей, лекцій на підприємствах міста, в школах, у колгоспах. Так, викладачі факультету К. Г. Мигаль, К. Д. Петряєв, А. Я. Гансов, М. Ю. Раковський та інші прочитали багато лекцій для робітників, колгоспників та вчителів.

В січні місяці проведено три наукові конференції. На заводі ім. Січневого повстання, де читали доповіді доценти К. Г. Мигаль, З. В. Першина, також було організовано виїзд в колгоспи Березівського району, де викладачі факультету: П. І. Воробей, Н. І. Калюжо, Г. І. Нільве, Т. Є. Самборська прочитали лекції про 40-річчя встановлення радянської влади на Україні.

В райбудинку культури Березівського району силами наукових пра-

цівників факультету проведена наукова сесія, присвячена 40-річчю встановлення радянської влади на Україні. Значну увагу партбюро приділило поліпшенню роботи наукового студентського товариства.

Звітно-виборні партзбори обговорили питання про надання допомоги викладачам в справі написання докторських дисертацій. Це питання було обговорено на засіданні партбюро, після чого доцента Синіцина було розвантажено від ряду робіт і створено умови для закінчення докторської дисертації.

В справі підняття рівня культурно-виховної роботи в академічних групах і ролі в ній викладача було проведено ряд міроприємств. Зокрема це питання обговорили партзбори і прийняли розгорнуте рішення. Викладачі-агітатори в академ. групах — Л. Я. Беленька, М. Е. Беркович, П. М. Карішковський та інші — не лише керують політінформаціями, але і організують колективні відвідування кіно, театрів. Доцент П. М. Карішковський разом з комсомольським активом відвідав майже всіх студентів І курсу, які живуть на кутках.

В справі покращення культурно-масової роботи на історичному факультеті організовані гуртки: хоролий, драматичний, танцювальний, народних інструментів та художнього читання.

Але поруч з певними досягненнями партбюро ще не виконало всіх пропозицій комуністів. Ще недостатній контроль за виконанням наукової тематики 1958 р., не всі студенти вчасно закінчили і захистили курсові і дипломні роботи, остаточно не ліквідовано прогули окремих студентів. Деякі викладачі ще продовжують по-старинці стояти осторонь політико-виховної роботи серед студентської молоді в позаакадемічний час.

Виконуючи пропозиції і критичні зауваження комуністів на звітно-виборних зборах, парторганізація факультету бореться за підняття рівня навчально-виховної роботи на історичному факультеті.

Ф. ГУДИМОВИЧ,
секретар партійного бюро
історичного факультету.

БІЛЬШЕ УВАГИ ПОЛІТИКО-ВИХОВНІЙ РОБОТІ

У відповідності з рішеннями XIII з'їзду ВЛКСМ і завданнями, поставленими перед комсомолом у виступі М. С. Хрущова на XIII з'їзді ВЛКСМ, колектив біологічного факультету розробив цілий ряд міроприємств на поліпшення і піднесення рівня політико-виховної роботи серед студентів факультету.

Питання виховної роботи серед студентів обговорювалося на партійних зборах з участю професорсько-викладацького колективу і активу студентів, а також на вчній раді факультету.

За рішенням партійного бюро факультету і деканату в останній час виховна робота в академгрупах проводиться тими викладачами, які читають в цих групах. Це дозволило проводити виховну роботу більш конкретно, тісніше пов'язувати її з завданнями навчальної роботи і трудового виховання студентів.

Пожвавилась агітаційна робота в групах, викладачі стали частіше зустрічатися з студентами і приділяти більше уваги організації і підвищенню якості політзанять, що проводяться в групах. Так, слід відмітити 7 і 8 групи І курсу (агітатор О. В. Дойниченко, комсорг Гопак).

В цих групах політінформації проводяться регулярно при активній участі комсомольців групи. Добре проходять політінформації в 1 та 2 групах ІІ курсу, де агітатором доцент Н. Ю. Андрієвська, а також в окремих групах ІІ курсу.

Велика робота проводиться деякими професорами, доцентами і викладачами в групах і індивідуально з студентами по поліпшенню дисципліни, культури поведінки студентів, організації їхньої самостійної роботи, читанню спеціальної літератури, організації і виконанню експериментальної роботи (професор О. Р. Прендель, професор М. О. Савчук, професор В. П. Тульчинська, професор Р. Й. Файтельберг та ін.).

Систематично, в вихідні дні організують і проводять екскурсії з студентами проф. І. І. Пузанов, проф. К. О. Виноградов, викладачі кафедри ботаніки Н. М. Бережна і А. К. Ареф'єва, старший викладач Л. Ю. Бешевлі і ін. На цих екскурсіях студенти І, ІІ і ІІІ курсів знайомляться з весняним пробудженням природи лісу, плавнів, збирають гербарії ранніх весняних рослин, колекції комах, вивчають приліт птахів і ін.

За ініціативою кафедри генетики розроблений і вже запроваджується в життя план організації агро-біологічної діяльності для політехнічного навчання майбутніх викладачів-біологів середньої школи. Безпосередню участь в цій роботі беруть студенти ІІІ курсу. Зокрема, студенти Прейзнер і Горлов вибрали теми своїх курсових робіт розробку проєктів агробіологічної ділянки на території біологічного факультету.

Відвідують студентів в гуртожитку і проводять з ними бесіди ряд професорів і викладачів: проф. С. І. Ле-

бедев, проф. Р. Й. Файтельберг, проф. М. О. Савчук, проф. А. І. Воробйов, доцент Л. О. Рябова, С. Б. Грінбарт, А. С. Чернищенко і ін.

Однак, слід відмітити, що ця робота проводиться ще недостатньо. Мало викладачів буває на студентських вечорах.

13 травня на відкритих партійних зборах біологічного факультету з питання трудового виховання студентів в світлі промови М. С. Хрущова та постанови XIII з'їзду ВЛКСМ багато комуністів і безпартійних справедливо критикували деканат і викладачів за недостатню увагу до трудового виховання студентів.

Проф. О. Р. Прендель запропонував перед професорсько-викладацьким складом декілька міроприємств по трудовому вихованню студентів. Він підкреслив, що елементи трудового виховання були і раніш на факультетах, але носили вони «компанійський» характер, від чого треба відмовитися.

Студент Чайковський показав наочний приклад немочі окремих студентів в період виробничої практики на Дністрі. Деякі студенти навіть не могли приготувати їжу для свого колективу. Вірніше їжу приготували, але так погано і без солі, що самі пішли обідати в їдальню.

Партійні збори прийняли розгорнуте рішення по покращенню всієї роботи в галузі трудового виховання на всіх курсах факультету.

В зв'язку з тим, що на біологічному факультеті скоро розпочнеться літня практика на всіх курсах, то вся виховна робота в групах, за рішенням партбюро, буде проводитися викладачами — керівниками практики. Майже всі керівники практики намітили плани виховної роботи на період практики.

Великий професорсько-викладацький склад і студенти біологічного факультету прикладають всі зусилля до того, щоб підняти рівень політико-виховної роботи серед студентів, підвищити успішність і трудову дисципліну, готувати кадри радянських спеціалістів не тільки добре володіючих своєю спеціальністю, але й політично грамотних і добре вихованих.

М. В. ДОМБРОВСЬКА.

На фото: підготовчі роботи в спортивно-оздоровчому таборі.

НАЗУСТРІЧ 40-им РОКОВИНАМ ЛЕНІНСЬКОГО КОМСОМОЛУ

ГЕРОІКА РЕВОЛЮЦІЇ

Студентський науковий гурток української радянської літератури (керівник доц. І. М. Дузь) в цьому році працював над комплексною темою: «Комсомол в українській поезії». Робота в основному завершена. Із сьогоднішнього номера готуючись до відзначення 40-х роковин Ленінського комсомолу, ми починаємо друкувати статті гуртківців.

Виросли ми в подум'ї,
В порохівім диму...

У вогнях боїв, на важких і кривавих шляхах громадянської війни, під час жорстокої боротьби народу проти іноземних інтервентів та внутрішньої контрреволюції народжувалась українська радянська література. Вона відбиває ідеї пролетарського інтернаціоналізму, віру в перемогу пролетарської справи, радість боротьби за створення нового світу, думи і почуття воїнів революції. Молода українська радянська література славить великий російський народ, проголошує хвалу віковичній дружбі братніх російського і українського народів.

З перших днів існування української радянської літератури її основними героями є образи молодих ре-

волюціонерів, активних учасників борних зборів, парторганізація фа- образи, увійшли в художні твори разом з життям, разом з боротьбою, якої ще не бачив світ.

У формуванні і зростанні молодого української радянської літератури значну роль відіграли фронтові газети, що видавалися у військових частинах, в агітпоездах. В часи громадянської війни на Україні виходило понад 500 радянських періодичних видань.

Твори літераторів-початківців, що друкувалися на сторінках цих видань, були не завжди досконалі з погляду літературної техніки, але це був голос народу, голос воїнів революції. Молоді поети-війці добре відчували, говорячи словами В. Маяковського, що

і сьогодні
рима поета —
ласка
і лозунг,
батіг
і багнет.

Саме тому вони прагнули відгук-

нутися на потреби доби, прагнули врятувати за справу революції не лише гвинтівкою, але й палким поетичним словом. Ці поети не ставили собі за мету увінчати в поезії образи своїх сучасників — багато інших, більш злободенних завдань було у них в дні війни, — але за простими і широкими рядками юнацьких фронтових віршів постає перед нами світлий образ їх ліричного героя — молодого борець за перемогу соціалістичного ідеалу.

Ліричний герой фронтової поезії часів громадянської війни — молодий боєць революції, сповнений революційного оптимізму, світлого, радісного світосприймання, хвилюючого відчуття боротьби і незламної віри в перемогу.

Ти, гріме, бий!
Ти, буре, вий!
Не знаю я тривоги.
Крізь темний бір
До ясных зір
Прорубую дороги.

Одним з перших співців «краси нового дня» став П. Г. Тичина,

«наймузичніший співець музичної України». Широкої популярності набув його чудовий вірш «На майдані», в якому звичайний випадок підноситься до високого художнього узагальнення, до зображення ролі народних мас в революції. Використовуючи ритміку і образи народної української пісні, П. Тичина змальовує трудову селянську молодь, що йде битися за волю на чолі з сільським пролетарем-чабаном.

Послідує вірш П. Тичини «Як упав же він з коня» змальовує боротьбу одного з тих героїчних юнаків, що віддав життя за щастя трудящих. Із зворушливою простотою і сердечністю, властивою народній поезії, розповідає автор про загибель героя:

Ще ж як руку притулив
К серцю ік своєму.
Рад би ще він раз побачить
отаку зиму.

Силу і велич молодого революціонера змальовує поет за допомогою гіперболи: «Вдарив революціонер — захитався світ».

Н. БУЧКО.

Під час громадянської війни П. Тичина створює «Листи до поета», присвячені ролі поета, завданням мистецтва. В третьому вірші перед нами постає образ молодого комуніста, рішучого, суворого, глибоко принципової людини, яка на все дивиться з точки зору інтересів трудящих, народу.

Такий же ліричний герой виступає і в творчості В. Чумака. Його герой — молода людина, що рішуче стала на бік революційних бійців.

Місця сумніву нема — сміло і прямо йти...
Геть же з дороги, сичі,
дзвінко кайдани рвучи,
ми підняли уже стяг.

Крок революційних загонів відлунує в енергійному, карбованому ритмі поезії В. Чумака «Геть сумніви» (штовхана вище), «Червоний заспів», «Революція» тощо. Схвилювана юнацька радість, з якою робітниця і селянська молодь йшла в атаку «на капітал», дзвенить у схвилюваних рядках:

На камінь — крицю: буде світ.
Ми непохитні, мов граніт.
Ми йдем і йдем, несем вогні,
І творим блиск, і творим дні!
(Продовження див. в наступному номері)

ЗУСТРІЧ ДВОХ СОНЯЧНИХ МІСТ

Буквально на кілька днів у нашу сонячну Одесу завітали дорогі гості — студенти Варнського вищого Інституту народного господарства. Спершу гості відвідали своїх безпосередніх колег — студентів Одеського Кредитно-економічного інституту. Далі за північ затяглася тепла зустріч молоді братніх країн.

16 травня в актовому залі шановних гостей із блакитнонебої Варни вітав колектив викладачів та студентів нашого університету. Проректор по науковій частині Д. І. Пазюк познайомив варнянців з історією Одеського університету, підкресливши, що цей університет з самого початку свого заснування був культурним центром на слов'янському півдні, що багато видатних людей Болгарії училися або працювали тут.

Професор Д. Г. Елькін виступив з вітальним словом.

— Шановні товариші, дорогі друзі! Для мене випала велика честь передати чудесній Болгарії привіт від колективу викладачів та студентів нашого університету.

— Ми пишаємося тим, — говорить далі Давид Генріхович, — що перадова болгарська наука, мистецтво та література, революційний рух постійно знаходили живий відгук в Росії. Ми пишаємося тим, що наші досягнення в науці, мистецтві, в практиці побудови нового суспільства вивчаються вами. Ми пишаємося також і тими великими успіхами, які на сьогоднішній день досягла народна Болгарія на шляху побудови соціалізму. Наша дружба загартована в боях. Будемо сподіватися, що не останній раз ми зустрінемося з вами. Хай живе вічна і нерушная дружба між болгарським і радянським народами!

Від студентів з вітальним словом виступила студентка історичного факультету Р. Чечівна.

З вітальним словом від парторганізації університету виступив секретар партбюро М. К. Симоненко.

Ректор Варнського вищого інституту народного господарства доц. Белчо Ніколов ознайомив присутніх з історією інституту.

— Наш університетський заклад, — сказав Белчо Ніколов, — звичайно, молодший вашого університету. Він існує 37 років. Спочатку це була Комерційна школа. З приходом народно-демократичної влади на цій базі організувався інститут народного господарства. За останні роки з стін нашого інституту вийшло більше 7 тисяч спеціалістів, які працюють в різних галузях народного господарства. Неціннім вкладом в розвиток революційними традиціями. В період боротьби з антиреволюційними бандами загинуло багато працівників і студентів інституту. Наша сонячна Варна знаходиться також на Чорномор'ї. Від Одеси до Варни — один крок. Будь ласка, дорогі друзі, просимо завітати до нас у гості. Хай живе нерушная дружба радянського і болгарського народів! Хай живе мир у всьому світі!

Завідувач відділом економічної освіти при Міністерстві народної освіти Болгарії, завідувач кафедри історії педагогіки при Софійському університеті професор Чакиров звернувся до присутніх з теплими словами:

— Брати і друзі! В Одесу нас привело глибоке почуття щирої дружби, почуття тієї дружби, яку Димитров порівняв з повітрям і сонцем. Кожен з нас зворушений до краю тим дружнім прийомом, що його влаштує нам Одеса. Приїд-

жайте до нас, і ви будете почувати себе так, як ми відчуваємо себе серед вас. Дуже хотілося, щоб такий вечір відбувся і в нашому університеті.

Потім гості піднесли подарунки університету (альбом з видами м. Варни та Варнського інституту, кришталеву вазу і т. ін.). Від університету гостям були подаровані збірники наукових праць.

Після урочистої частини відбувся великий концерт. Бурхливими оплесками був зустрінутий виступ хору Варнського інституту (керівник викладач музичного училища м. Варна Мірчо Мірчев). В його репертуарі російські, болгарські та українські пісні. Танцювальний колектив (керівник студент IV курсу Мітко Дянков) чудово виконав народні болгарські танці. В кінці гості показали три картини п'єси Цанко Церковського «Ходостник». Кілька номерів було представлено з боку університетської художньої самодіяльності.

...Закінчився концерт. На прощання гостям підносяться квіти. Близькість двох слов'янських мов дозволяє більш-менш жваво поговорити про студентські будні, розпитати гостей про зелену, сонячну Варну. Болгарини запрошують господарів прийняти загорати на варнському пляжі, зазначаючи, що вони набагато кращі одеських, де так мало хорошого піску і багато каміння.

Міцні потиски рук, теплі прощальні слова завершують вечір зустрічі друзів. Нарешті гості залишають університет, щоб 12 травня вирушити додому.

В. ЗІНЧЕНКО.

Редакція нашої газети звернулася до випускниці нашого університету (1957 р.) А. Талан, яка тепер працює вчителькою в Жовтварській середній школі, Тузлівського району, Одеської області, з проханням повідомити нас про свою роботу в школі.

Нижче друкуємо лист-відповідь:

«Мені хотілося б написати про своє життя, роботу, але писати важко, простіше було б розказати, та постарайся все ж написати по зможі про те, що зараз хвилює кожного з студентів: про його майбутню роботу.

Не знаю, чи уявляєте ви собі добре життя в селі, в селі невеличкому, в якому немає ні електричного освітлення, ні радіо, ні стаціонарної кіноустановки. Буває дуже тяжко, буває сумно, але якщо ти бачиш, що ти корисний, потрібний, тоді зразу стає легше і веселіше. Роботи у мене дуже багато. Я читаю історію в 5—10 класах і російську літературу в 9—10 класах. Те, що у нас немає паралельних класів — погано, оскільки доводиться багато готуватися до уроків.

Своїм листом ви заставили мене подумати про те, що ж у мене було найтяжчим, що не вдалося мені, в чому я себе почувала недостатньо підготовленою. Необхідно добре знати дітей, їхній колектив, всі види роботи з дитячим колективом. Ми це знаємо недостатньо — звідси пробіли в виховній роботі. Дуже тяжко мені, наприклад, у семикласників проводи-

ти уроки, які зв'язані з антирелігійними темами. На цих уроках учні відповідають, що міф про Христа — брехня, що церква завжди обманювала народ, захищала інтереси багатих, що релігія виникла тому, що люди були безсилі перед природою. І в той же час окремі учні-семи-класники ходять до церкви, розповідають, як щось вірогідне, різноманітні історії з відьмами, чортами та іншою «нечистою силою».

У всьому цьому відчувається негативний вплив домашнього середовища (тут у населення ще наявні релігійні забобони). Наслідки моєї роботи по викориненню релігійних пережитків ще незначні.

Тут, напевно, мало значення й те, що атеїзм ми сприймали, як зрозумілу справу, і не готувалися зустрітись ось з таким становищем. Тяжко працювати в 5—7 класах через те, що діти цього віку дуже жваві, їм постійно потрібне щось нове і обов'язково «страшно» цікаве, інакше вони слухати не будуть, крутитимуться, робитимуть щось несподіване, тоді на уроці почуваш себе дуже погано. Старшокласники, як правило, ведуть себе добре, але готують уроки погано, через це з ними теж буває тяжко.

Але зовсім недостатньо дати хороший урок. Хороші уроки, я тут розумію, по змісту. Необхідно добре знати дітей різного віку, знати їх смаки і запити. Обов'язково читайте систематично дитячу літературу, обов'язково дивіться дитячі фільми.

О. Є. САВЧУК

ПРО МЕХАНІЗМИ ІМУНІТЕТУ

В цьому році наука відмічає знаменну дату — 75-річчя фагоцитарної теорії, яку І. І. Мечников проголосив у 1883 році в Одесі на з'їзді лікарів і природників у своїй історичній доповіді «О целібних свойствах организма». Ця дата являється особливо урочистою для Одеського університету, в стінах якого І. І. Мечников створив цю теорію. Важко переоцінити значення фагоцитарної теорії Мечникова. Це була перша в світі науково обгрунтована теорія імунітету, яку покладено початок імунології, як науки.

За своє славне життя І. І. Мечников (а також і його послідовники) зробив величезний вклад в розвиток імунології. Нецінний вклад в цю науку зробив і великий І. П. Павлов. Однак ще й на сьогодні в цій галузі є немало спірних питань і, зокрема, щодо механізмів реакції імунітету. Так, рядом дослідників заперечується дія рефлекторного механізму в таких явищах імунітету, як вироблення імунних тіл (антитіл) та фагоцитів.

Над цією проблемою працювали (і продовжуємо працювати) й ми протягом ряду років, результати чого опубліковані в працях ОДУ та в центральних журналах. Наслідки численних наших експериментів переконливо стверджують, що реакції імунітету (як і всі фізіологічні процеси) контролюються вищим відділом центральної нервової системи і що тут, безумовно, діє рефлекторний механізм. Ми, наприклад, одержали переконливі докази дії умовних подразників у виробленні антитіл. Разом з тим залишається неясним механізм дії центральної системи на імунні реакції і, зокрема, не дано

задовільного пояснення специфічному характерові цих реакцій.

Справа в тому, що антитіла специфічно діють лише на тих агентів (антигенів), під впливом яких виникли ці антитіла. Наприклад, антитіла, що виникають під впливом збудника паратифу, діють (специфічно об'єднуючи) лише на збудника паратифу і не діють на збудників чуми, тощо. Різними дослідниками висунуто з цього приводу низку теорій, які проте не відповідають дійсності.

В загальних рисах дав правильне пояснення специфічності згаданих реакцій видатний радянський вчений і соратник І. І. Мечникова (вихованець Одеського університету) М. Ф. Гамалія. За його теорією «відбитків», внаслідок антигенних подразнень організмом виробляються антитіла, що мають тотожну, але протилежну структуру з антигенами, подібно відбитковій в сургучі металевій печатки, чи подібно дзеркальному відображенню, чим і пояснюється специфічність реакції. Однак Гамалія не викрив механізму утворення таких «відбитків» чи «відображень».

Приймаючи до уваги літературні дані щодо реакції імунітету, а також виходячи з наслідків власних експериментів, ми й робимо спробу з'ясувати деякі сторони механізмів цього явища. Нам здається, що в поясненні специфічності імунних реакцій може допомогти електрофізіологія. Твердо доведено, що процеси збудження і гальмування тісно зв'язані з біоелектричними явищами, що при подразненні настає збудження тканин і виникає струм дії. Безсумнівно, з біоелектричними явищами ми маємо справу і в реакціях імунітету, про що ми могли констатувати.

В різних процесах матеріального світу ми маємо справу з перетворенням матерії і енергії, що відноситься і до фізіологічних процесів. Явища збудження супроводяться фізико-хімічними змінами і ланцюгом перетворень енергії, однією з важливих ланок якого є електрична енергія.

Оскільки біоелектричні струми відіграють важливу роль у реакціях імунітету. Антигенні подразнення викликають нервові імпульси, які поширюються за допомогою електричного струму дії і передаються вищому відділові ЦНС, а через останню — в точки імунних реакцій. Тут, в місці вироблення антитіл і відбувається реакція, що відповідає реакції, викладеній антигенними подразненнями. Зрозуміло, що фізіологічних процесів не можна зводити до числа фізико-хімічних, проте останні, як відомо, в життєвих явищах відіграють важливу роль і без них неможливо пояснити фізіологічних явищ. В перетвореннях енергії, що ними супроводяться імунні реакції, є дещо спільне з перетвореннями, що мають місце в телевізійних та радіопередачах. В телевізійній установці, як відомо, світлові точки перетворюються в відповідні електричні імпульси, в прийомникові ж ці імпульси перетворюються зворотно в світлові точки в такому ж порядку й розміщенні, що й дає відповідне відображення.

Подібно до цього в реакціях імунітету антигенні подразнення викликають в нервовій системі відповідні електричні імпульси, які в клітинах ретикуло-ендотеліальної системи викликають відповідну реакцію, адекватну антигенним подразненням, чим і можна пояснити специфічний характер імунної реакції.

Знати потрібно все, що цікаве дітям, а цікавить їх дуже багато і з різних областей. Ніколи не відмовляйтеся від громадської роботи, особливо від роботи в школі, адже ви маєте можливість під час навчання в університеті не поривати зв'язку з дітьми. Якщо ви вже вибрали таку спеціальність, то робіть це обов'язково.

Необхідно добре знати піонерську і комсомольську роботу. Намагайтесь за роки навчання в університеті узяти якнайбільше про все: і про театр, і про музику, і про спорт і т. п. Необхідно вміти якомога краще самому розповісти і про зірки, і про осушення боліт, вміти розказати і хороше казку, і про відкриття полюса потрібно знати, необхідно вміти поводити дітей в похід, зробити його цікавим, потрібно бути твердим в своєму рішенні, слові.

Не можна, однак, думати, що обов'язково все потрібно знати і уміти. Діти з охотою прощають незнання чого-небудь, якщо бачать, що ти справедливий з ними і поважаєш їх. Під час навчання в університеті ми звертали дуже мало уваги на спеціальну педагогічну літературу: твори Макаренка, Ушинського і інших педагогів — це непросто. В сільських школах, як правило, немає хороших бібліотек, немає методичної літератури, добре мати свої власні книжки з історії, різну додаткову літературу.

Якщо говорити про те, чого нам не дав університет, то в першу чергу університет не дав нам знань шкільного життя, на факультеті не оцінили цього, а самі ми не намагалися знати про нього побільше. Студенти університету зовсім не задумуються над тим, ким вони будуть після закінчення вузу. Наприклад, якщо вчиться студент-медик, він знає не тільки про те, що це за хвороба, але й як лікувати її. Ми ж цього не знаємо.

Обов'язково потрібні на факультеті хоч би факультативні курси з історії мистецтва, музики. Але спеціальність наша все ж найцікавіша, хоч бути вчителем нелегко, бути хорошим вчителем дуже тяжко, працювати можна на цій роботі тільки в тому випадку, якщо хочеш бути хорошим педагогом. Адже ми виховуємо людину, від нас виходить людина з повністю складеними поглядами на життя, ми виховуємо характер людини, це від нас в значній мірі залежить який він буде: сміливим, відвертим, чесним, якщо він не буде таким, то в цьому винуваті й ми. Сьогодні, мені здається, той, хто вибрав нашу спеціальність і полює її, ніколи не пошкодує про це.

Тепер ще про життя на селі. Тут, звичайно, не так, як у місті. Але ось проходить рік моєї роботи тут. Мені здається, що цей рік пішов на користь. Якщо говорити про нудьгу, то можна сказати, що нудьгувати можна скрізь, але можна і не нудьгувати в самому глухому місці саме через те, що там ти потрібен найбільше. Не лякайтеся труднощів. Працювати скрізь буде цікаво, якщо до роботи підійдете творчо, з вогником. За це відчуєте людську вдячність.

Я не відповіла на частину ваших запитань, при першій можливості напишу це».

А. ТАЛАН.
Газета «Історик», колективний
кореспондент.

ЛИСТИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Семинар розпочав роботу

Викладачі хімічного факультету проявляють глибокий інтерес до філософських питань природознавства. Недавно тут почав працювати семінар для самостійно вивчаючих марксистсько-ленінську філософію. Пербули проаналізовані філософські ші заняття пройшли цікаво. На них проблеми на матеріалі хімічних явищ. Виступаючи навели змістовні приклади, на яких розкривали всі типові прояви законів діалектики. Активну участь в роботі перших семінарів взяли викладачі Є. М. Овчинникова, Г. Є. Дмитрієвський, А. І. Позігун, З. П. Суранова, О. С. Степанова, І. О. Бурштейн і О. М. Вілоусова.

Зараз викладачі хімічного факультету готуються до теоретичної конференції на тему: «Життя і живі істоти з точки зору фізики, хімії та математики». Конференція відбудеться 23 травня. В ній візьмуть участь викладачі фізико-математичного та біологічного факультетів.

Надалі робота по вивченню філософських проблем буде проводитися по кафедрах.

Така форма роботи диктується самою необхідністю. Вона дає можливість більш глибоко і конкретно вивчати хімічні явища і закономірності в філософському аспекті.

В. А. КРАВЧЕНКО.

Повчальні політінформації

Коли ми прийшли вперше до університету, то спочатку байдуже ставились до політінформацій, не розуміючи, що ці політінформації можна зробити цікавими і повчальними для студентів. Але наш агітатор зумів за-

цікавити нас. Студенти самі почали виступати з доповідями, самі обговорювали, які теми треба вибрати.

Особливо нас цікавили теми про молодь. Ми гаряче обговорювали весь хід роботи VIII пленуму і XIII з'їзду ВЛКСМ.

Під час ленінських днів ходили колективно в кіно і бачили кінокартину «Сім'я Ульянович». Агітатор Є. Т. Шиян цікаво розповідав нам про життя В. І. Леніна.

Найбільш цікавими для нас на загальних політінформаціях були виступи старих більшовиків, які особисто були знайомі з В. І. Леніном, а також представників Радянської Армії, передовиків виробництва. Крім тих тем, що намічаються загальним планом, ми слухаємо короткі доповіді з різних журналів.

Особливо запам'яталась нам цікава розповідь викладача філфаку т. Фроловської, яка їздила до Чехословаччини. Вона провела бесіду продумано, в красивій літературній формі. Тов. Фроловська зуміла не тільки познайомити студентів з національними особливостями чехословацького народу, показати красу національних пам'яток країни, але й показати боротьбу чехословацького народу проти німецько-фашистських загарбників (на прикладі історії села Лідіце і його музею), ту сердечну дружбу, яку проявляє чехословацький народ до радянських людей. Студенти були задоволені політінформацією.

Наперед ми бажаємо, щоб перед нами виступали представники сільського господарства і також наукові працівники університету, які ознайомили б нас з тією роботою, яка ведеться ними тепер.

Студенти II групи математиків.

ПЕСНЯ ЖИЗНИ

РАССКАЗ

Весна принесла с собой неустойчивую погоду. То вдруг холодало, тучи расплзались по небу, словно чернила по голубой скатерти, ветер задувал порывами, погромыхивая железом крышу, то небо очищалось и дышало там, в вышине теплом, свежестью, сверкая прозрачной голубизной и искрясь в ласковых лучах весеннего солнца. Нежная, умытая зелень оживляла серость городского камня, влажные ароматы кружили голову, врывались в грудь. Жизнь! Как хочется жить, работать и любить, любить все — от последнего камешка на мостовой до близкого друга...

— Верочка, — негромко позвал композитор. — Я попрошу тебя. Там, на рояле стоит дубовая шкатулка... вынь ноты и сыграй...

Вера Сергеевна тяжело поднялась из кресла и подошла к роялю усталой походкой смиренного человека. Массивная дубовая шкатулка с инкрустациями оттеняла крахмальную белизну кружевной накладки. Вера Сергеевна откинула крышку и заглянула внутрь, — в зеленом бархате дремали аккуратно сложенные, пожелтевшие от времени, нотные листки. На титульном листе рукой брата было написано: «Фантазия. (1920 г.) Нине Р. — единственной, кого любил».

Рука сестры задрожала, она по-

чувствовала, что вторгается в запретную, сокровенную область чужих чувств, надежд и желаний. Так вот он какой, ее брат! Все удивлялись тому, что он так и не обзавелся своей семьей, что ни одна женщина не пробудила в нем любви, в то время, как все его произведения дышали глубоким чувством, тем неподдельным чувством, которое можно зазвучать в музыке, лишь испытав его в жизни. Так вот он какой, ее брат? Он любил, но любовь его была упрямая где-то в самых тайных уголках души.

— Играй же... — прошептал умирающий запекшимся губами. Вера Сергеевна села за фортепиано и нерешительно положила руки на клавиатуру. Задумчиво заговорили клавиши. Нежная, простенькая мелодия зазвучала в комнате. Композитор закрыл глаза...

Девушка в розовом платье, желая каштановая коса, чуть-чуть удивленный, теплый взгляд карих глаз, — как нежна твоя маленькая рука... Плыть тихие, мерцающие звуки — неведомо откуда.

Вдруг клавиши всплеснули в едином страстном порыве. Что это? О, это самый первый, робкий и нежный поцелуй, поцелуй юности и счастья! Молодость, ты навеки живешь в нотных строках, в этих неповторимо-волшебных звуках, в этой сказочной

АГИТАТОР РОЗПОВІДАЄ

Я — агітатор 3-ої групи I курсу фізиків. Перший рік навчання в вищому учбовому закладі, як водимо, найбільш складний для юнаків і дівчат, що прийшли з школи. Це заставляє і викладачів і всі громадські організації, особливо комсомол, більше приділяти уваги I курсові.

Однак, в першу чергу самі студенти повинні серйозно відноситися до своїх обов'язків. Наприклад, в групі є студентка Милинська. В першому семестрі вона мала заборгованість, не ліквідувала її вчасно і зараз відстає. Як же результати? Контрольну роботу з вищої математики вона написала на двійку, а на дві контрольні роботи з фізики взагалі не з'явилася.

Комсорг групи Янківська, комсомольське бюро курсу і факультету мало приділяє уваги таким студентам. Адже в групі не одна Милинська лінилась. Слід було б звернути увагу на таких студентів як Шитенко, Скибинський, Костюк, Жихарьов. Однак, в цілому, група стала працювати в деякій мірі краще, ніж в першому семестрі. Особливо слід відзначити студентів Тарнорудського і Макордія, які прийшли з виробництва.

Комсомольці групи гаряче відгукнулись на заклик комсомольського бюро про участь студентів в організації майстерень.

Багато комсомольців активно працювали в підвалах, допомагаючи своїм товаришам.

Студент повинен не тільки добре вчитись, працювати, а й культурно, весело відпочивати.

Радують те, що студенти цієї групи разом відвідували кіно, театри.

Цими днями відбудеться культурний похід до російського драматичного театру.

В спільному навчанні, труді, відпочинку складається дружний, хороший колектив.

О. Я. ДИВАКОВА.

музикою! Старее тело, подточенное временем и болезнями, морщинится кожа и седеют волосы, но никогда не умрет чувство, не состарится вечно молодая душа...

Какая-то тревога закралась в мелодию, взволнованно загудели басы и вдруг мощным, неудержимым потоком хлынула маршевая песня. В блеске ружейных огней и пороховом дыму, в крови и муках, в изорванном пурпуре знамен и жестокой борьбе за светлую жизнь всепопращающей поступью идет революция. Тема любви отошла на задний план, нет места личным переживаниям, все людские чувства скованы в стальную лавину борьбы, все мечты слились в одну прекрасную мечту.

Девушка в кожаной тужурке, коротко острижены каштановые волосы, холодной решимостью поблескивают карие глаза, — как тверда твоя маленькая рука! И вдруг удар... невыразимой болью зазвенели, словно оборванные струны... Что это?.. Белогвардейская пуля оборвала молодую жизнь, безжалостно и безвозвратно. В тоскливой муке затрепетали клавиши.

Где вы, надежда и мечта о счастье? — Стонет музыка, скупыми

Великий друг Радянського Союзу

До 85-річчя з дня народження Анрі Барбюса

Відомий французький письменник-революціонер і полум'яний борець проти фашизму, Анрі Барбюс, користується великою любов'ю і популярністю не тільки у Франції, але і у нас, в Радянському Союзі. Твори Анрі Барбюса перекладені на російську мову і читаються нашими радянськими читачами з великою цікавістю, особливо його відома книга «Вогонь».

Великий друг Радянського Союзу, Анрі Барбюс приїжджав до нашої країни, побував також і на Україні, і в нашому місті, де мені пощастило бачити і слухати його виступ.

Це було незадовго до смерті письменника (Анрі Барбюс помер в Москві, в серпні 1935 року). В Одесі письменник виступав у клубі міліції, Театральний провулок, 12, де зараз знаходиться театр юного глядача.

На сцену вийшов чоловік вище середнього росту, просто зодягнений, чорнявий, з худим, блідим обличчям і впалими щокми, але зате з променіючими, чорними, як смола, про-

низливими очима. Від всієї постані Анрі Барбюса віяло чимсь благородним, натхненним.

Цей чоловік якийсь зразу прикував до себе увагу всієї аудиторії. Говорив тов. Барбюс дзвінким голосом, полум'яно, задумливо і з великою відвертістю, весь час жестикулюючи правою рукою.

Тавруючи ганьбою французьку буржуазію і розкриваючи підлі дії тодішнього французького уряду, Анрі Барбюс стискав обидві руки в кулак і посилав прокляття на адресу ворогів народу. Багаточисленна аудиторія слухала Анрі Барбюса з затаною увагою. Не дивлячись на те, що він говорив по-французьки, кожне його слово глибоко проникало в душу. Промова тов. Барбюса була потім перекладена на російську мову. 17 травня минає 85 років з дня народження Анрі Барбюса — великого французького письменника.

М. ГЕНЦЛЕР,
найстаріший робкор м. Одеси.

Нові книги

В студентську бібліотеку ОДУ поступила нова навчальна література, яку ми пропонуємо для використання під час підготовки до літньої екзаменаційної сесії.

1. Галкина-Федорчук «Современный русский язык». Синтаксис.
2. «Практические занятия по современному русскому языку. (Сборник упражнений)».
3. Атлас облаков.
4. В. Щидрицер. «Учебник английского языка».
5. Г. Ф. Лапопова «Підручник англійської мови» (для I—II курсів).
6. А. Я. Берхина и др. «Учебник немецкого языка».
7. К. Н. Качанова и др. «Практическая грамматика английского языка».
8. Р. В. Толь «Механика, акустика и учение о тенноре».
9. О. А. Вальтер «Практикум по физиологии растений».

10. Г. П. Хомченко «Лабораторный практикум по общей химии».

11. «Новейшая история», ч. I ВШИ, 1958 г.

12. «История стран зарубежного Востока», МУ, 1957 г.

13. «Очерки истории южных и западных славян», Учпедгиз, 1957 г.

14. О. П. Безпалько и ин. «Збірник вправ з історії граматики української мови». Радянська школа, ГХИ, 1957 р.

16. А. А. Волков «Русская литература XX века», Учпедгиз, 1957 г.

17. Н. П. Гринкова и др. «Практические занятия по диалектологии», Учпедгиз, 1957 г.

18. В. И. Сухов «Составление и редактирование общегеографической карты», Географиздат, 1957 г.

19. М. М. Курепина и др. «Анатомия человека», Учпедгиз, 1957 г.

мужскими слезами растекалась по ногам. Не падай духом! — Сурово говорят басы.

— Ты не один живешь на свете, вокруг тебя друзья, которые утешают в беде, люди новой жизни, которым принадлежит твой талант и чувство, даже более важное и высокое, чем чувство твоей любви. Колеблется и спадает музыка, где-то в глубине души прячется мука, и на несколько мгновений вокруг все затихает. Мертвая тишина повисла в воздухе и тихие нежные звуки гармонично сплелись в нее. Опять мелодия любви, однако в ней появилось что-то новое — грусть и тоска, неутихающая боль, обида... Но все решительнее звучит она, все светлей и свободней летят звуки и, словно птицы, рвутся из комнаты на улицу, в лазурь бесконечно широкого неба, ароматную свежесть весеннего воздуха, зелень травы и сверканье солнечных лучей. Все шире и мощнее льется мелодия, счастье и жизнь трепещут в каждом нажатии клавиша, в каждом аккорде. Вперед, в светлую, прекрасную даль! — страстно зовет музыка, и хочется всей душой, всем телом рвануться в эту даль, приблизить ее!..

Постепенно стих рояль, нежной радостью наполнилась его песня, звенящая дивным передливом созвучий, и, наконец, последний, светлый звук угас в потрясенной тишине, и с ним незаметно и тихо отлетело дыхание от губ старого композитора...

Вера Сергеевна порывисто встала и отошла к отворенному окну. Возле него, в тени раскидистого каштана она увидела двух молодых людей — юношу и девушку. Они крепко держались за руки. Все чувства сыгранной вещи отразились на их лицах — грусть и горе, нежность и мечта, но больше всего стремление вперед и уверенность, всепобеждающая радость молодости, которая исрилась даже в слезах, нависших на глаза девушки. Они были счастливы, эти молодые люди, и, быть может, музыка сделала их гораздо лучше.

Старая женщина тихо отошла от окна. Вид мертвого не вызвал у нее ни крика, ни стола. Она закрыла ему глаза и, поцеловав в лоб, прошептала:

— Спасибо тебе... хороший мой.

В. МАКАРОВ.

В. о. редактора
В. В. ФАЩЕНКО.